

ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ

άξουν την ονομασία «Μακεδονία»

τύπου, ο Πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Μπτσοτάκης ανακοίνωσε την αποπομπή του Αντώνη Σαμαρά από την κυβέρνηση και ακολούθως ανέλαβε ο ίδιος το Υπουργείο Εξωτερικών, καθώς ο υπουργός είχε προηγουμένως διαφοροποιηθεί από την κυβερνητική γραμμή παρουσιάζοντας στη σύσκεψη σημείωμα με επτά σημεία δράσης, τα οποία προκάλεσαν την αντίδραση του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Πρωθυπουργού.

Στο διάστημα από το 1992 έως το τέλος της κυβέρνησης Μπτσοτάκη, ο Αντώνης Σαμαράς διατήρησε τις απόψεις του επί της εξωτερικής πολιτικής. Τον Οκτώβριο του ίδιου έτους παραιτήθηκε από τη βουλευτική του έδρα και αποχώρησε από τη Νέα Δημοκρατία.

Το 1992 ανεβαίνοντας στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής, είχε βουρκώσει δημόσια όταν ρωτήθηκε από τους δημοσιογράφους για το όνομα της Μακεδονίας. «Δεν υπάρχει παρά μόνο μια Μακεδονία», είχε απαντήσει ο Καραμανλής.

Το 1993, κατόπιν της σύστασης του

Συμβουλίου Ασφαλείας, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας έγινε δεκτή, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, στα Ηνωμένα Έθνη με αυτήν την προσωρινή ονομασία έως ότου εξευρεθεί μια συμφωνημένη λύση. Είναι τότε που ο Κωνσταντίνος Μπτσοτάκης δηλώνει ότι το όνομα που θα λάβει η ΠΓΔΜ δεν έχει μεγάλη σημασία, γιατί κανείς δεν θα το θυμάται σε 10 χρόνια...

Από τότε, με πρώτη την Κίνα, όλες σχεδόν οι μεγάλες χώρες, ΗΠΑ, Ρωσία, Γερμανία αναγνωρίζουν ως «Δημοκρατία της Μακεδονίας» τα Σκόπια. Το 1995, η Ελλάδα και η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας συνομολόγησαν μια Ενδιάμεση Συμφωνία, η οποία επέβαλε έναν δεσμευτικό «κώδικα συμπεριφοράς». Επί τη βάση της Ενδιάμεσης Συμφωνίας τα δύο μέρη άρχισαν διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, οι οποίες συνεχίζονται μέχρι σήμερα.

Κατά το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει από την υπογραφή της Ενδιάμεσης Συμφωνίας, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας παραβιάζει συστηματικά το γράμμα και το πνεύμα της Συμφωνίας και, βεβαίως, τις υποχρεώσεις της που πηγάζουν από αυτήν προβάλλοντας μεγαλοϊδεατικές εδαφικές βλέψεις κατά της Ελλάδας, μέσω της απεικόνισης σε χάρτες, σχολικά εγχειρίδια, βιβλία ιστορίας κλπ. ελληνικών εδαφών στην εδαφική επικράτεια μιας «μεγάλης» Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας χρησιμοποιώντας την ονομασία «Δημοκρατία της Μακεδονίας» στους διεθνείς οργανισμούς,

συμπεριλαμβανομένων και των Ηνωμένων Εθνών, στους οποίους έχει προσχωρήσει υπό την προϋπόθεση να χρησιμοποιεί την προσωρινή ονομασία Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, κατά παράβαση της σχετικής δεσμεύσεως που προβλέπει το άρθρο 11.1 (ακόμα και από το βήμα της 62ης Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, ο τότε Πρόεδρος της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, Branko Crvenkovski, είχε δηλώσει ότι «το όνομα της χώρας μου είναι και θα είναι Δημοκρατία της Μακεδονίας»).

Το «βέτο» του 2008 από τον Κώστα Καραμανλή

Στις 3 Απριλίου η Ελλάδα ασκεί βέτο στην ένταξη των Σκοπίων στο ΝΑΤΟ, κατά την Εαρινή Σύνοδο της Συμμαχίας στο Βουκουρέστι. Ο κ. Κώστας Καραμανλής ξεκαθάρισε ότι δεν επρόκειτο να δεχθεί την παραμικρή κουβέντα για το θέμα των Σκοπίων σ' εκείνη τη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ στο Βουκουρέστι. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη Διάσκεψη Κορυφής του ΝΑΤΟ στο Βουκουρέστι τον Απρίλιο του 2008 τα μέλη της Συμμαχίας απο-

φάσισαν με συλλογική και ομόφωνη απόφαση ότι θα απευθυνθεί πρόσκληση στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας για ένταξή της εφόσον λυθεί το ζήτημα του ονόματος, κατά τρόπο αμοιβαίως αποδεκτό. Η απόφαση αυτή επιβεβαιώθηκε και επαναλήφθηκε σε όλες τις μεταγενέστερες Συνόδους Κορυφής της Συμμαχίας στο Στρασβούργο (2009), στη Λισσαβόνα (2010) και στο Σικάγο (2012). Η Σύνοδος Κορυφής της Ουαλίας (2014) δεν είχε διευρυνσιακή χροιά. Η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας προσέφυγε στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης κατά της Ελλάδας την 17η Νοεμβρίου 2008, ισχυριζόμενη ότι η χώρα μας πρόβαλε αντίρρηση στην ένταξη της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας στο ΝΑΤΟ κατά τη Σύνοδο Κορυφής της Συμμαχίας στο Βουκουρέστι τον Απρίλιο του 2008.

Το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης στην υπόθεση αυτή δεν υπεισέλησε στην ουσία της ονοματολογικής διαφοράς, σημειώνοντας ότι δεν έχει τη σχετική δικαιοδοσία και ότι η διαφορά πρέπει να επιλυθεί στο πλαίσιο που ορίζουν οι Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, μέσω διαπραγματεύσεων υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Κάλεσε, επίσης, τα δύο μέρη να εμπλακούν σε ουσιαστικές διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών. Το 2012 η ελληνική Κυβέρνηση πήρε μία σημαντική πρωτοβουλία προκειμένου να δώσει ώθηση στη διαπραγματευτική διαδικασία για την επίλυση του ονοματολογικού ζητήματος. Πρότεινε την υπογραφή μεταξύ των δύο χωρών Μνημονίου Κατανόησης, που θα θέσει το πλαίσιο και τις βασικές παραμέτρους για την οριστική επίλυση του ζητήματος της ονομασίας. Η λύση πρέπει να περιλαμβάνει συμφωνία επί του γεγονότος ότι οποιαδήποτε πρόταση οφείλει να περιέχει σαφή και οριστικό προσδιορισμό του ονόματος που δεν θα αφήνει περιθώρια αμφιβολιών σχετικά με τη διάκριση μεταξύ του εδάφους της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και περιοχών σε γειτονικές χώρες, ειδικότερα, της περιοχής της Μακεδονίας στη βόρεια Ελλάδα και ότι το συμφωνημένο όνομα θα χρησιμοποιείται έναντι όλων (erga omnes) και για όλους τους σκοπούς. Η ανταπόκριση διεθνώς υπήρξε θετική. Στην απάντησή της, η πλευρά της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας επαναλαμβάνει τις πάγιες θέσεις της και επί της ουσίας αντιπαρέχεται πλήρως την ελληνική πρόταση. Από τότε δεν υπάρχει κάποια ουσιαστική εξέλιξη στο ζήτημα. Μόνο ορισμένες στιγμές έντασης και κάποιες πολιτικές αντιπαραθέσεις, όπως το τελευταίο επεισόδιο με τον Γιάννη Μουζάλα και τον Πάνο Καμμένο.

